

Dokument nr. 8:59.

(1998-99)

Forslag fra stortingsrepresentantene Christopher Stensaker og Børge Brende om tilbaketrekking av pålegg til Trondheim kommune om å bygge kjemisk renseanlegg ved Høvringen.

Til Stortinget.

Bakgrunn

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag påla i 1989 Trondheim kommune å bygge kjemisk renseanlegg ved Høvringen. Et slik anlegg er kostnadsberegnet til ca. 400 mill. kroner i byggekostnader og 22 mill. kroner i årlige driftskostnader. Trondheim kommune anket i 1989 fylkesmannens pålegg, og ba om å få opprettholde silanlegg ved Høvringen. En rehabilitering av dagens silanlegg vil koste drøye 100 mill. kroner og har ingen driftsutgifter knyttet til slammet som skapes.

Fra enkelte hold hevdes det at silanlegg bryter med minimumskravene. Dette er feil. Statens forurensningstilsyn (SFT) instruerte i 1997 fylkesmannen i hvordan han skulle behandle slike saker. Her fremgår det at silanlegg kan godtas som primærrensing. Det vises til at internasjonale avtaler pålegger Trondheim kjemisk rensing. Haagdeklarasjonen gjelder primært for Svenskegrensen-Lindesnes og primært for strekningen Lindesnes-Stad. Trondheim ligger som kjent nord for Stad. EU-direktivet gjelder i prinsippet for hele Norge, men er myntet på hardt belastete områder i Sør-Europa. Begge avtalene åpner for lavere renskrav hvis det kan dokumenteres vitenskapelig at miljøet ikke tar skade av det. Selv sør for Stad kan primærrensing godtas hvis dette vilkåret er oppfylt.

Begrunnelse

SFT sier det er miljøtilstanden i resipienten (Trondheimsfjorden) som skal avgjøre hvilken rensemetode som skal brukes. Blant relevante fagfolk med kompetanse på Trondheimsfjorden er det ikke uenighet om at kjemisk rensing for Trondheimsfjordens del er helt unødvendig og egentlig skaper større miljøproblemer gjennom årlige store mengder med slam som blir vanskelig å deponere på en hensiktsmessig måte.

Oceanor gjennomførte på oppdrag av myndighe-

tene en undersøkelse av Trondheimsfjorden i 1987-88. Denne undersøkelsen er interessant fordi den er grunnlaget for pålegget fra fylkesmannen. Poenget er at Oceanor sier det ikke er grunnlag i Oceanors rapport for å pålegge kjemisk rensing. Miljøverndepartementets pålegg om investering i et kjemisk renseanlegg vil «løse» et «ikke-problem» og produsere et reelt problem knyttet til slammet som et slikt anlegg fjerner fra avløpet og som planlegges deponert/ansendt på land. Da jordsmonnet i Trøndelag har relativt høyt nikkelinhold er det problematisk å bruke slammet til jordforbedringer/jordbruksformål.

Kort om det feilaktige grunnlag fylkesmannen bygger sitt pålegg om kjemisk rensing på:

Det hevdes at kjemisk rensing vil forbedre vannkvaliteten. Oceanor sier Høvringen ikke vil påvirke vannkvaliteten, og at det er overflateutslipp som er kilden til eventuelle problem i dag. Fylkesmannen sier kjemisk rensing skal forhindre overgjødning. Oceanor sier overgjødningen kommer fra overflateutslipp. Ikke fra Høvringen.

Fylkesmannen sier Høvringen påvirker bløtbunnsfaunaen. Oceanor sier det er «noe effekt» på individantall og forurensningsarter. Men det er kun i nærheten til utslippet. Denne «effekten» anses ikke som et problem. Fylkesmannen sier pålegget primært er satt for å fjerne partikler. Oceanor påpeker at det er Nidelven, Gaula og Orkla som er de store transportørene av partikler.

Når det gjelder tungmetaller påviser Oceanor at disse stort sett stammer fra nedlagte Killingdal Gruber. Fylkesmannen viser også til «føre-var-prinsippet». Norsk Offentlig Utredning nr. 4/95 (NOU) fastslår at dette prinsippet skal brukes når det er snakk om «alvorlig eller uomstøtelig fare». Det kan derfor ikke brukes i denne sammenheng da Oceanor påpeker at alle tenkelige skader er hurtig reversible.

Det har også blitt hevdet at Trondheim må behandles «likt med alle andre». Ovennevnte NOU av-

viser denne tankegangen. Den fastslår at Norge i dag skal føre en resipientorientert forurensningspolitikk. Det samme fastslås i det tidligere omtalte brev fra SFT til fylkesmannen. NOU fastslår også at utslipp av denne art er å anse som et nasjonalt anliggende.

Som nevnt ovenfor vil kjemisk rensing på Høvringen skape slam som ikke kan spres på jorden i Trondheimsområdet på grunn av nikkelinholdet. Det er uheldig å bruke 21 mill. kroner i året på å tørke slam som blir et miljøproblem. Alternativet er at det spres i de frie vannmassene uten at det skaper de samme problemer og kostnader.

SFT sier fylkesmannen ikke kan pålegge Trondheim strengere krav enn man kan dokumentere at Trondheimsfjorden trenger. Når Oceanor avviser at

Oceanors undersøkelse kan brukes som begrunnelse er det ikke lenger noe grunnlag for fylkesmannens pålegg

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen trekke tilbake pålegget til Trondheim kommune om å bygge kjemisk rensanlegg ved Høvringen.

19. mai 1999.